

Izhaja vsak dan

red ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Dene oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Ruska in japonska eskadra.

NEW-YORK 7. Vladivostok ni še blokirani od Japoncev, vendar ti že dva dni streljajo na mesto. Japonsko brodovje spremlja zdaj drugi ekspedicijski vojni zbor v Port Lazarev. Avstrijski parnik iz Hakodate poroča, da je 29. pr. m. ruska eskadra odšla iz Vladivostoka na lov japonskih trgovinskih ladij.

Bombardovanje Vladivostoka.

PETROGRAD 7. (Ruska brz. agentura.) Namestnik Aleksejev je brzobjavil iz Mukdena carju Nikolaju sledeče poročilo poveljnika trdojave Vladivostok: Včeraj ob 8. uri 55 minut zjutraj je bilo videti južno od otoka Askold 7 ladij. Ob 9. uri 45 min. smo konstatirali, da so to vojne ladije, ki so šle proti otoku Askold. Opoldne je bila sovražna eskadra v sredi med obrežjem in otokom Askold izven obsega naših baterij. Ob 1. uri 30 m. je prišel sovražnik streljati.

Pred Port Arturjem je mir.

PETROGRAD 7. Ruski brz. agenturi brzobjavlja dopisnik iz Port Arturja, da vlada tam mir in da je bil včeraj po noči velik vihar z mežem.

Drugi japonski ekspedicijski vojni zbor.

LONDON 7. »Daily Express« poroča iz Šangaja, da je drugi japonski ekspedicijski vojni zbor na poti v Vzhodno Korejo in da se bržkone izkree v Turanu.

Parnik »Jekaterinoslav« zaplenjen

PETROGRAD 7. Potrjuje se vest, kakor poroča ruska brz. agentura, da je bil parnik »Jekaterinoslav« dobrovoljnega brodovja, ki je odšel od tam 4. febr., po Japoncih zaplenjen še pred napovedjo vojne.

Ranjeni ruski mornarji.

LONDON 7. »Standard« se poroča iz Seula, da so Japonci danes vkrcali zadnjih 27 ranjenih mornarjev ruskega križarja »Varjaga«, nahajajočih se v bolnišnici v Čemulpu, da jih prepelejo na ladijo japonskega ruderkega križa v Japan.

LONDON 7. Dopisnik »Daily Maila« brzobjavlja iz Čifu-a: Jaz se vracam iz Činampa in Pengjanga, kjer se pripravljajo izkrcanje japonskih čet. Močni oddelki pehote se že nahajajo tamkaj. Glavna sila s generalnim štabom pride baje bodoči teden. Vendar ne bodo Japonci prodirali, dokler ni v Pengjangu 100.000 mož.

Poraz Japoncev.

LONDON 7. Reuterjev biro poroča iz Inkau-a: Semkaj došli ruski begunci proročajo, da so pri zadnjem spopadu na Kitajskem ozemlju med reko Jalu in Pengjangu Rusi Japonce porazili.

Japonske zgube.

PETROGRAD 7. Polgoma prihaja resnica o zgubah Japoncev na dan. »Shanghai Mercury« potrjuje vest, da je bila v bitki pri Čemulpu japonska križarka »Takačilo« razstreljena a križarka Asama močno poškodovana.

Povodom prvega bombardovanja Port Arturja, se je baje ena japonska ladija pogreznila in tudi admiralska ladija je bila poškodovana.

»Ostasiatischer Lloyd« poroča iz Tokia, da je japonska vojna ladija »Šikisima« pred Port Arturjem zgubila dimnik ter je bil tudi parni stroj popolnoma razdejan.

Nemško brodovje v Vzhodni Aziji.

BEROLIN 7. Nemške vojne ladije »See-adler«, »Bussard« in »Sperber« ostanejo začasno pri eskadri v Vzhodni Aziji za varstvo tamkaj živečih Nemcev. Te tri ladije pripadajo vzhodno-afrikanškemu brodovju.

Kitaj.

TIENTSIN 7. (Reuterjev biro.) Kitajska vlada je kupila 2 kruppovi poljeki ba-

teriji. Glasom poročila nekega kitajskega lista je desertiralo mnogo vojakov pri četah, ki so na granici.

LONDON 7. »Standard« se poroča iz Tientsina, da je 300 ruskih vojakov zasedlo železniško postajo Hsinmintun in podvrglo brzobjavke cenzuri. Ker pripadajo železnica in brzobjav Kitajski, je to postopanje neopravičeno.

Eskadra Verenius.

PORT SAID 7. Ena ruska križarka, ena transportna ladija in 8 torpedovk je odšlo danes popoldne od tukaj pod poveljstvom admiralja Verenius-a.

Grška za Rusijo.

ATENE 7. Princ Nikolaj, tretji sin kralja Jurja, mož velike kneginje Helene Vladimirovne je prosil za vstop v rusko vojsko. Car je prošnjo vabil.

ATENE 7. Kraljica je odredila, da se odpošlje na rusko bojišče iz zaloge ruderkega Križa večja množina perila, šarpiji in obvez.

Prevažanje bo spremljalo več grških zdravnikov.

Bombardiranje Vladivostoka.

PETROGRAD 7. Dopisnik ruske brz. agenture poroča iz Vladivostoka, da ni večrajšnje bombardiranje napravilo nikake znatne škode. Ena krogla je prebila streho in steno neke lesene hišice, ter ubila eno žensko. — Druga krogla je priletela v hišo polkovnika Šukova ter eksplodirala, ne da bi napravila znatno škodo. V dvorišču vojašnice sibirake mornarice je razletela krogla, ki je 5 mornarjev lahko ranila. Sicer ni bil nihče ubit ali ranjen. Materijalne škode tudi ni streljanje povzročilo. Naše baterije niso odgovarjale, ker ni bilo nade, da bi zadele preveč oddaljenega sovražnika in ker niso hotele prezgodaj izdati sovražniku lege baterij. Torpedovke, katere se je zapazilo v smeri otoka Askold, so bile baje uničevalke torpedov. Eskadra je obstajala iz ene oklopnačice, štirih križark I. in dveh II. reda.

Stanje v Vladivostoku.

PETROGRAD 7. Dopisnik »ruske brz. agenture« poroča iz Vladivostoka: Minola noč je bila mirna. Prebivalstvo in vojaštvo je dobre volje.

V mestu je policija napravila lov na Japonce. Lepaki naznanjajo, da bo policija nagradila vsecega, ki ovadi navzočnost katkega Japonca in da so osebe, ki Japonce prikrivajo, podvržene vojnemu sodišču.

V Port Arturju ni nobene spremembe.

PETROGRAD 7. Dopisnik »ruske brz. agenture« poroča iz Port Arturja, da ni v ondotnem okrožju nobene spremembe in da je vreme ugodno.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 7. (Nadaljevanje). — Predlog poslance Lengyela je bil s 116 proti 29 glasovom odklonjen.

Potem je zbornica imenoma glasovala o predlogu predsednika oziroma poslance Hollo.

Zbornica je ta predlog sprejela s 123 proti 31 glasovom, na kar je vzela na znanje pismo kraljevo.

Po glasovanju je sledilo čitanje došlih vlog: najprvo spomenice županije Szilaghy glede na prenos Rakoczyjevih ostankov.

Posl. Hock je govoril vao uro o zaslugah Rakoczyjevih ter je predlagal, naj zbornica čim prej predloži zakonski nsčrt glede prenosa Rakoczyjevih ostankov.

Trgovinski minister je prosil poslance z ozirom na poslovni red, naj ne predloži da nes zbornici svojega predloga.

Posl. Rakovszky je zavračal trgovinskega ministra.

Posl. Hock je na to izjavil, da predloži predlog jutri.

Preden je zbornica prešla na dnevni red, je še govoril posl. Rakovszky o političnem položaju in zlasti pretresal predlog ministerskega predsednika o novem hišnem redu ter v imenu svoje stranke napovedal temu predlogu boj do skrajnosti. Povdarjal je, da je ta predlog napad na ogrsko ustavo.

Na to je zbornica razpravljala o nujnih interpelacijah.

Posl. Lovszky je omenjal vesti o raznih mobilizacijskih načrtih in izlasti o mobilizaciji 13. vojnega zbora ter pozval ministra za deželno brambo, naj na interpelacijo natančno odgovori.

Minister je odgovoril, da so vse vesti o mobilizaciji neosnovane.

Interpelant je vzel to izjavo na znanje, na kar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri.

Brzobjavne vesti.

Pogreb maršala Waldersee.

BEROLIN 7. Ker je cesar močno prehlajen, ga bode pri pogrebu maršala Waldersee v Hanoveru zastopal prestolonaslednik.

Dementi.

PETROGRAD 7. (Rus. brz. agentura.) V inozemstvu razširjene vesti, da so bili v Kisenovu zopet protižidovski izgredi, niso utemeljene.

Vojna ladija »Frundsberg«.

DUNAJ 7. Glasom brzobjavnega poročila je dospela vojna ladija »Frundsberg« v Leo, na otoku Kios.

Shod vinogradnikov.

MARIBOR 7. Včeraj se je vršil tukaj prvi shod štajerskih vinogradnikov, ki je sklenil naprositi vlado, da stopi vinska klavzula tudi po provizoriju iz veljave.

Princ in princezinja Valeška.

DUNAJ 7. Princ in princezinja Valeška prideta 19. aprila na Dunaj, kjer bode bivala tri dni.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 7. Na dnevnem redu današnje seje je bilo posvetovanje o vojnem proračunu.

Posl. Dasbach je govoril proti dvoboju častnikov.

Poslanec Babel je obžaloval, da noče vojni minister pojasniti zadeve glede prince Arenberga. Nadalje odvrča očitjanje, da hujskajo socijalni demokrati vojsko. V službu vojne, v kateri bi šlo za obstanek Nemčije, bodo tudi socijalni demokrati pripravljeni braniti domovino.

Vojni minister je zavrnil opombo, da je slučaj prince Arenberga tipičen za vso vojno upravo ter je v obče branil vojsko pred napadi socijalnih demokratov.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 7. V soboto se je vršila na avstrijskem poslanstvu 15. seja komisije za reorganizacijo orožništva. Prečitani so bili dosedanj razpravni zapisniki ter se je obravnavalo o novem turškem pravilniku.

CARIGRAD 7. Avstro-ogradi in ruski poslanik sta izročila v soboto predpoludne turški vladi repliko na odgovor, ki ga je dala na spomenico glede orožništva. Poslanika sta zahtevala, naj turška sprejme njune predloge.

Grška zbornica.

ATENE 7. Tekom debate o finančni in vojaški vladni politiki so kritizirali voditelji opozicije, zlasti Zaimis in Rhalis nove davke. Rhalis je izjavil, da so vse vojne priprave popolnoma nepotrebne, iz ozira na to, ker so vevlasti prevzele osodo Macedonije. Minister Theotokis je branil politiko vlade.

Tiszov predlog.

DUNAJ 7. »Fremdenblatt« poroča, da se je vled Tiszovega predloga parlamentarni položaj poslabšal. V liberalni stranki ne verujejo, da bo Tisza s svojim predlogom vspel. Obstrukcionisti so razdraženi. Košut je izjavil, da je njegova stranka proti reviziji hišnega reda.

Grof Khuen-Hedervary — minister a latere.

BUDIMPEŠTA 7. Uradni list objavlja imenovanje grofa Khuen-Hedervaryja za ministrom a latere. (Naloga ministra a latere je, da posreduje med narodom in krono.)

Italijani in naše zahteve na šolskem polju.

Ozirom na zahteve, ki jih je naša deputacija priobčila dru. Koerberju, pravi »Piccolo«, da na naši strani le besede govore o miru, dejanja pa da kažejo na boj, na namene za prisvajanje tuje lasti. Ne more umeti, kako da moremo mi vprašanje ustanove italijanskega vseučilišča spravljati v zvezo z vprašanjem slovenskega vseučilišča in z osnovo ljudskih šol v mestu tržaškem in goriškem. To stališče Slovanov da ni le krivično, ampak tudi malenkostno in tesnosrčno, ker je zgolj zavistno. Italijani da ne morejo čakati — ker civilizacija nima zgubljati časa — dokler Slovenci dobe svoje vseučilišče. Poleg tega da Slovenci niso še zreli za višje nauke. Italijanom da se ne more očitati, da bi bili ovirali kulturni razvoj Slovanov, v kolikor je to odvisno od njih, Italijanov. V Trstu in v Istri da se je v zadnjih desetletjih bolj skrbelo za slovenske ljudske šole, nego pa za italijanske. »Piccolo« vprašuje torej, zakaj da Slovani še niso zadovoljni? In odgovarja: ker Slovani ne zahtevajo šole radi namenov, katerim ima služiti šola kakor učni zavod, ampak za agitacije in za usvojevanje — torej za politične namene. V Gorici n. pr. da Slovenci nočejo imeti šole na periferiji, kjer je potrebna, ampak jo hočejo imeti v središču mesta. V Trstu da niso zadovoljni z desetimi šolami v okolici, ampak bi hoteli imeti šolo na Velikem trgu. Istotako da se ne zadovoljujejo v Istri s šolami na deželi, ampak bi jih hoteli imeti tudi po italijanskih mestih. Tako da Slovani vsako kulturno stvar zlorablajo za krk osvojevalne narodne politike itd. itd.

Naj odgovorimo nekoliko temu glasilu naše gospodovalne stranke!

Najprej naj omenimo one trditve »Piccolove«, na katere niti ne treba reagirati, ker jej odgovarjajo dejstva. To je splošna trditev laškega lista, da se je v Trstu in v Istri zadnja desetletja bolj skrbelo za slovensko nego pa za italijansko ljudsko šolstvo. To je notrična laž, mimo katere moremo iti s tihim zaničevanjem.

Če pa zahtevamo mi slovensko vseučilišče v Ljubljani, je-li ta zahteva naperjena proti Italijanom? Bi-li bilo slovensko vseučilišče v Ljubljani v kako škodo Italijanom? Kje so tu nameni tiste osvojevalne politike, ki nam jo očita »Piccolo«? In če za slučaj, da se italijansko vseučilišče vendar zasnuje v kakem mestu v Primorju, zahtevamo mi, da bi se na tem učilišču predavalo tudi slovensko-hrvatski: je-li ta zahteva naperjena proti Italijanom? Saj ne bi bil siljen noben Italijan, da mora slušati slovenska ali hrvatska predavanja! Ta predavanja zahtevamo mi za svoje, za slovanske dijake!! Saj imajo ti istotako pravico, kakor italijanski, do zahteve, naj se jim na domači zemlji ustvari možnost za slušanje visokošolskih nauk. A ekzistenco Slovanov v Primorju je isti »Piccolo« sam izrecno pripoznal, ko je zatrdil, kako da se skrbi za razvoj Slovanov v Primorju, oziroma za njihovo šolstvo!! Kje so torej na naši strani tisti osvojevalni nameni, če kaj zahtevamo na — svoji zemlji?!

Če se mi Slovenci v Trstu in v Gorici ne zadovoljujemo s šolami le po okolici, oziroma na periferiji mesta, imamo za to razlog, ki ne dopušča nikakega prigovora, razlog namreč, da nas je v obeh mestih toliko, da izkazujemo celó večje število otrok, dolžnih obiskovati šolo, nego je zahteva zakon!!

Tudi tu zahtevamo torej le nekaj, kar nam gre: zahtevamo sebi na korist, a nikakor ne Italijanom na škodo! In če nam Italijani vendar trdovratno odrekajo, kar nam gre po zakonu in po vseobčnem človeškem pravu, je to le dokaz, da na naši strani ni nikake osvobodilne politike, ampak da so le oni Italijani, ki tudi na kulturnem polju uveljavljajo aspiracije narodno-politične hegemonije! In če bi bilo tudi res, da mi nismo še dozoreli za visoke nauke in da torej naše vseučilišče ne bi vsevalo — kaj briga to njih?! Mari bi bilo to na kako škodo Italijanom?!

Da pa mi ravno sedaj uveljavljamo svoje zahteve glede visokega šolstva — ni to ne malenkostno, ne tesnoročno, ne zavistno. Z vsakim načelnim vprašanjem je neizogibno v zvezi vprašanje taktike, ki naj dovede do cilja. Tej resnici daja izraza že znani pregovor, da železo treba kovati, ko je razbeljeno! Vseučiliščno vprašanje je sedaj takorekoč razgrneno po vsej Avstriji. Vseučilišče zahtevajo Malorusi, drugo vseučilišče zahtevajo Čehi in zahtevajo svoje vseučilišče Italijani. A mi Jugoslovani da ne bi porabili tega momenta?! Jediní mi naj bi molčali, ko vse kriči?! Če smo se torej oglasili tudi mi in ravno sedaj, nismo radi tega ne tesnoročno, ne malenkostno, ne zavistno, ampak storili smo, kar je od nas zahtevala važnost momenta, da pomoremo svojemu pravu do veljave. Zločinsko nemošnost in brezvestnost bi zagrešili torej voditelji našega naroda, ako ne bi bili porabili tega momenta!

Malenkostne in tesnoročne se kažejo le Italijani, ki izjavljajo, da bi za njih, ako bi se v Trstu ustanovila ena slovenska ljudska šola pomenjalo to škodo, ki bi bila večja, nego pa korist od italijanskega vseučilišča! To stališče, da katero se postavljajo Italijani, je pa res nizkotno, tesnoročno in zavistno. Le črna zavist se more postavljati na stališče: raje tudi meni nič, samo da tudi drugi nič ne dobé.

Človeku pa se valed tega uriva tudi vprašanje: kakovo je to italijanstvo Trsta, ako bi se ne moglo več vzdrževati ob eni slovenski ljudski šoli za — Slovence? V Pragi n. pr. je nešteto nemških ljudskih šol, cela vrsta nemških srednjih šol in nemško vseučilišče in politehnika. Vendar prihaja češki značnej mesta bolj in bolj do izraza! Strah Italijanov pred osnovo ene borne slovenske ljudske šole nas stavlja pred nastopno alternativo: Če je ta strah upravičen, dokazuje to, da Trst ni italijansko mesto. V tem slučaju bi bila še le prav opravičena zahteva, da vseučilišče v Trstu bodi dvojezično! Če pa je italijanstvo Trsta tako močno, kakor Italijani vedno trde, potem se mu pa pač ne treba bati ene slovenske šole za slovenske otroke! Naj sučemo torej vprašanje kakor hočemo, vedno prihajamo do zaključka, da so Italijani tisti, ki tirajo kulturna vprašanja na polje malenkostne, zavistnostne — politike!

Italijanska glasila kličejo bolešno: »V Tirolu kriče proti nam Nemei, v Primorju Slovani! Smo-li mi Italijani morda brez do move?«

Pregantneje ne bi mogel nikdo označiti nezmišelnosti dosedanje politike Italijanov, nego jo označujejo Italijani sami s tem svojim jadikovanjem. Nas, ki bi jim že po svojih načelih mogli biti zavezniki tudi za njihova stremjenja na kulturnem polju, nas so pahnili od sebe. Zaveznikov pa so iskali tam, kjer so se jim sicer (iz ozirov dobro proračunjene taktike) hlinili prijatelje, ali so jim bili v resnici vsikdar sovražniki, kakor dokazujejo sedaj dejstva, ki toliko razburjajo Italijane!

Nemei nam ne privoščajo, Slovani nam ne privoščajo — tako težijo Italijani. Ali gospoda — roko na srce — tu je dvojna razlika. Če smo vam mi nasprotniki, nam nikdo ne more zamerjati tega, ker vi sami ste bili, ki ste iz nas napravili svoje nasprotnike! — Naše nasprotstvo ste izsilili vi sami! Pri Nemeih je to kaj drugega, ker tam ste bili vi zavezniki in pomočniki vsikdar in za vsako krivico! In šele ena razlika je med našim in nemškim nasprotstvom. Mi vam od srca privoščamo vse učilišče v kraju, ki je izključno vaš, in celo glede krajev, kjer bivate skupno z nami, vam ne nasprotujemo načelno; marveč smo pripravljeni privoliti, da bo ustrezno vašim kulturnim potrebam. Če pa tu zahtevamo ob enem zagotovila, da bo ustrezno tudi našim kulturnim potrebam, je to pogoj, ki je tisočkrat opravičen po pravu, ki ga ima

aleherni narod do razvoja — življenja. Nemei, katerim ste bili zavezniki vsikdar, pa uvasajo strastno agitacijo proti zadovoljenju vaših zahtev tudi v krajih, ki so vaši — v južnem Tirolu. To je razlika med našim in nemškim postopanjem proti vam, ki je kričesa tem bolj — ponavljamo to — ker ste Nemei zavezniki, dočim ste nam se svojo politiko provzročili neizmerne škode v gospodarskem in kulturnem pogledu, toliko krivice, da bi morali biti mi propal, degeneriran narod, da nam ne bi ogrenela čutstva zbog tolike krivice.

Gospoda Italijani, razmišljajte! Pota vaša so zgrešena. Čim dalje pojdete po teh poteh, tem težja bo povrnitev!!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 7. marca 1904.

Sedaj ni dvomiti več, da so se Japonci že precej spoprijaznili z mislijo, da se jim ne izpolni tako hitro lepe sanje, da bi velika trdnjava Port Artur prišla v njihove roke. V zadnji japonsko-kitajski vojni leta 1894 se jim je to pač posrečilo. Ali tedaj ni bila ta točka niti približno tako utrjena in v Port Arturu niso bili Rusi, ampak Kitajci, ki se, kar se dostaje vojaških vrlih, niti primerjati ne morejo z Rusi. In še tedaj so trebali 30 dni ob sodelovanju močnega brodivja z 20.000 mož čet na kopnem in po izgubi nad 2000 mož. Proti sedanjemu Port Arturu se sedanjo posadko bi toraj Japonci utegnili zelo drago plačati tako podjetje.

Nekoliko okusa o tem so dobili Japonci ravnokar višje severno gori, pred Vladivostokom. Ker slaba kaže pred Port Arturjem so poskusili z bombardiranjem Vladivostoka, kakor so čitatelji že doznali iz petrograjskega sporočila v včerajšnji številki. S petih ladij so eno celo uro bombardirali Vladivostok s takim vseh, da Rusi niti toliko niso smatrali potrebnim, da bi odgovarjali s streljanjem iz trdnjave. Japonci pa so menda to pot uvaževali stari rek, da previdnost je mati modrosti, in streljali so iz primerne daljave. Rusi so — kakor povdarja poročilo — čakali, da se sovražne ladije primerno približajo. Rusi niso hoteli trošiti streljiva brez potrebe, ker so vedeli, da bi na tako daljavo ničesar ne zadeli. Če uvažujemo torej, da topovi iz trdnjav veliko dalje nosijo, nego topovi z ladij, potem že smemo verjeti ruskemu sporočilu, da so Japonci v tisti uri porabili za kakih 200.000 rubljev streljiva, ne da bi bili napravili ni najmanjše škode ni v trdnjavi, ni v mestu. Te dni so japonofilski listi kričali o grozni paniki, ki da je nastala v Vladivostoku, ko v resnici ni bilo ni najmanjšega povoda za kakov strah. Sedaj pa, ko so se res lotile obstreljevanja sovražne ladije, povdarja rusko sporočilo še posebno, da je bilo prebivalstvo povsem mirno. Vidimo torej, ko so onokrat nesramno lagali japonofilski listi. Po enournem obstreljevanju so japonske ladije zopet odkurile.

Navstaja cela vrsta vprašanj: kakov je bil namen Japoncem, da so uprizorili ta poskus brez vsake nade do vsega? Ali bodo nadaljevali s takimi poskusi? Ali stoji res v njihovem načrtu, da bodo skušali vzeti Vladivostok? Ali pa ima ali bodo imela eventuelna nadaljna obstreljevanja te trdnjave le namen, da pokrijejo kako drugo akcijo Japoncev?

Vse to so vprašanja, na katera ni možno dati odgovora v tem hipu. Ni izključeno pa tudi, da ima akcija proti Vladivostoku svoj vzrok v psihološkem stanju Japoncev. Po vsem, kakor so začeli to vojno in kakor so se vedli prve dni, se more sklepati, da načrt Japoncev je bil tak, da bodo, udarec za udarec, zavzemali strateško važne točke v Mandžuriji, da si torej zagotove trdno strateško pozicijo, predno Rusi — da se izrazimo po domače — pridejo k sebi. No, skoro mine mesec dni od onega zavrtnega napada pred Port Arturjem, a Japonci nimajo zabeležiti na kopnem niti enega samega vsega, izvzema izkrcavanja vojaštva na korejski teritorij, kjer jih itak ni nikdo nadlegoval. Mej tem pa se ruska vojska množi in množi.

Ruski generalni krogi računajo, da bo proti koncu tega meseca že 240.000 ruskih bojevnikov koncentriranih v vztočni Aziji. Tako postaja s slehernim dnem za Japonce partija bolj in bolj dvomljiva in nevarna. Nič ni čuda torej, ako postajajo ti poslednji nestrpni in da nervozno hitajo, kako bi čim prej dosegli kakov vseh. Možno je torej, da je v tem njihovem psihološkem stanju iskati

vzroka, da so se odločili in da hočejo pri Vladivostoku poskusiti svojo srečo.

Kaj pripoveduje neki angleški trgovec.

Dne 28. m. m. je dospel v London trgovec Poole, ki je že potem, ko je pričela vojna, prepotoval na transsibirski železnici vso pot z bojišča v Evropo. Poole je zapustil Šangaj dne 7. februarja na ruski ladiji »Mongolija«. Nikdo na ladiji ni niti slutil, da je začela vojna. Zato tudi ni bilo nič pre-skrbljeno na ladiji, da bi se odtezala pozornosti Japoncev. Dne 9. februarja je bila »Mangolija« oddaljena 50 milj od Daljnega in od Port Arturja je bilo čuti gromenje topov. Kapitanu je bilo takoj jasno, da se mora vršiti bitka na morju. »Mongolija« se je posrečilo dospeti v Daljni. Tu je bilo grozno razburjenje. Civilisti so sami vlačili na vozovih svojo prtljago na kolodvor in so silili na vlake, ki so odhajali v Rusijo. Večina njih so ostavili svoje imetje brez vsacega varstva. Ruske oblasti so vršile svojo nalogo z obhodom vredno mirnostjo in energijo. Od 2. ure, ko se je začel napad na Port Artur, pa do 7. ure zjutraj so bili pripravljeni potni listi za vse uradnike in njih rodbe in za uradnike trimesečnega plača. Vlak se je odpeljal o poludne, natlačen od uradnikov in njihovih rodbin in nekaj beguncev. Poole se je odpeljal z naslednjim vlakom, ki je bil tudi natlačen. Tudi na vseh postajah so čakali potniki, da bi dobili prostora na vlaku. Od Harbina proti severju so srečevali povprečno 20 vlakov na dan, napolnjenih z vojniki. Vojniki so napravljali najboljši utis in so bili najbolj razpoloženi. Na postajališčih so skupno prepevali ali pa so se igrali kakor veseli dečki. Bolj resni so bili še ne preoblečeni rezervisti iz Sibirije. Na Bajkalskem jezeru je bilo vse živo. Vožnja v saneh preko jezera je trajala samo 5 ur. Mrz je bil jako hud. Okraj Bajkalskega jezera so bili vojaški vlaki še gostejši. V Moskvo je dospel Poole 24. februarja, v London pa 28. Potovanje iz Šangaja je trajalo 28 dni. Ako se pomisli, da je sibirski železnica enotna in da vojni dogodki stavlja jo velikanske zahteve do železniškega osoblja, potem se mora — tako zaključuje Poole — obhodom točnost, s katero deluje ta železnica. Po navadnem voznem redu ima trajati vožnja 19 dni, a sedaj je trajala 21 dni, torej le 2 dneva več.

Japonske izgube.

Berolinski »Lokal-Anzeiger« priobčuje po poročilih očividcev, da so bile japonske izgube v prvih spopadih veliko večje, nego se je poročalo do sedaj. Poškodbe japonskih ladij so bile jako izdatne in bodo poprave zahtevale mnogo časa. Šestorica križarjev je močno poškodovana, a pri Port Arturju se je potopilo 5 japonskih ladij. Razen tega so peto lovec na torpede, dve torpedovke in ena topnjača postali deloma nesposobni za nadaljnji boj, deloma so se potopili.

Srbska narodna skupščina

je na svoj pozdrav prejela od carja Nikolaja II. potom ruskega poslanstva v Belemgradu sledeči odgovor:

»Čast mi je izjaviti narodnemu zastopstvu srbskega kraljevstva od strani carja vseh Rusov največjo zahvalo Njegovega Veličanstva za izražene občutke simpatij v brzjavki od 27. m. m., ki so verno zrcalo mišljenja srbskega naroda o priliki sedanje vojne na skrajnem Vztoku«.

Vrhni poveljnik Kuropatkin.

Iz Petrograda se poroča berolinski »Post«, da se baje poda vrhovni poveljnik Kuropatkin na bojišče okoli 11. ali 12. t. m. Kakor zagotavlja krogi generalnega štaba, bo koncem t. m. koncentriran v Vztočni Aziji 240.000 vojakov, na kar se takoj pričneje operacije začetkom aprila po že določenem vojnem načrtu.

Kulturni Japonci.

»S. P. Vjedomosti« obdolžujejo Japonce pred Evropo, da davijo ranjene ruske vojake s strupenimi plini, mesto da za njih skrbijo, kakor zahtevajo to mednarodne pogodbe. Čemu so torej — vsikliko list — mednarodne pogodbe, čemu je družba »rudečega križa«?

Združenje Sredozemskega in Baltiškega brodivja.

Iz Port Saida javljajo, da je rusko brodivje odplovalo v Kadiks. To brodivje bo šlo v Sredozemskem morju na prihod baltiškega brodivja.

Patriljotizem Fincev.

Finski senat je sklenil dovoliti iz državnih sredstev v vojne svrhe milijon mark. Car se je senatu zahvalil. — To je najbolj odgovor sovražnikom Rusije, ki neprestano hujskajo Fince proti Rusiji.

Poljaki in rusko-japonska vojna.

Poljska »Liga narodowa«, središče najdržavnopравниjske poljske stranke, tako zvane vsepoljske, ki ima razširjene svoje organizacije po vseh deželah nekdanje Poljske, je izdala manifest, ki je za odnošaje Poljakov nasproti Rusom in Slovanstvu izredno zanimiv, ter se smatra v poljskem časnikarstvu za vrlo važno izjavo.

»Liga narodowa« odvraca v svojem manifestu poljski narod od vsake demonstrativne protiruske akcije, katera bi mogla koristiti samo elementom, ki so sovražni Poljakom. O tej priliki konstatiramo, da razmišljajo Poljaki zelo resno o svoji osodi pod žezlom ruskega carja. Omenjeni manifest, se nadeja, da se utegnejo v slučaju, ako izide Rusija zmagoonsko iz sedanje vojne, izvršiti spremembe v notranjih odnošajih ruskega carstva, zlasti v narodnem oziru.

Stališče Poljakov v sedanjem položaju je troje vste: socialisti simpatizirajo z Japonci, konservativci in liberalci se drža nevtralnega, a pri prosti ljudje slovanске misli simpatizirajo z Rusijo. Kakor se vidi tudi pri Poljaki se opazuje sprememba na bolje.

Ta vest potrjuje naše mnenje, ki smo je izrekli včeraj v našem uvodnem članku, da je treba ločiti oficijelno »poljsko politiko« in politiko poljskega naroda.

Rekli smo, da specifično avstrijsko oficijelno poljsko politiko vodijo privilegirani stanovni, ki tišče narod ob tla! Poljski narod v Rusiji pa računa z obstoječimi razmerami ter si skuša vstvariti ugodno eksistenco pod žezlom ruskega carja.

Značilno in poučno je, da Poljaki v Poznaju žele zmage Rusiji. To je naravno. Oni so v nevarnosti, da izgube svoj narodni značaj, zato uvažajo važnost Rusije za vse Slovanstvo. »Kurjer Poznański« priznava navadno: Ako ne bi bilo Rusije, te velike slovanске sestre, ne bi smeli Poljaki v Poznaju pregovoriti več niti ene poljske besede, zatajiti bi morali svoje ime. Tako bi se godilo tudi drugim Slovanom. Že s tem, da je silna, varuje Rusija vse slovanске nade. Radi te izjave »Kurjera Poznaanskega« se je silno zagnalo vanj galsko »Słowo polskie«. Kaže torej, da je poljska politika najbolj besna tam, kjer jo vodijo le privilegovani stanovni v lepem soglasju z Židi, kjer je torej najmanj narodna. Ponavljamo: to je zelo poučno!

Ob otvorjenju državnega zbora.

Vrata državnega zbora se odpro danes v kratko zasedanje. Ta dogodek spremlja vseobče — nebriganje. Z ene strani so temu vzrok zgodovaini dogodki, ki se na skrajnem Vztoku vrše in na Balkanu pripravljajo, z druge strani pa je temu nebriganju vzrok ta, da se je javnost že priučila misliti, da od sedanjega parlamenta ni več pričakovati dobrega. Slabega pa je itak že čula dovolj o njem.

Ljudje, ki so si ohranili humorja tudi v teh resnih časih, so ventilirali te dni vprašanje, da li dr. Koerber tudi to pot ostane zvest svoji stari navadi in da li nas osreči zopet s kakim »programom«?

Po dosedanjih izkustvih bi bilo seveda nujno želiti, da njegova ekselencia opusti to navado, ker mož rad mojstruje one, katerih ne more. In to dela slabo kri. Poleg tega pa same besede ne morejo ničesar več spremeniti na napetosti položaja. Čuško obstrukcijo morejo — tako se glase poročila — odpraviti le dejanja, oziroma trdno dolžne obveze, da pridejo dejanja. Nas bi zanimalo v visoki meri, ako bi kaj vedeli, kako takotiko misli ubrati naša jugoslovanska delegacija. Ali gospodje so postali zelo zapeti in ni najmanj opore za sodbo, kaj in kako namerjajo naši poslanci. Le »Süddeutsche Presse« trdi, da je izvedela iz najboljšega vira, da v »Slov. zvezi« močno prevladuje mnenje, da bi šli roka v roki s Čehi tudi na obstrukcijo.

Vprašanje je-le: da-li se zaupnik maringborskega lista ne vara nekoliko in da kar meni on sam, smatra za prevladajoče mnenje v »Zvezi«!

Grof Waldersee.

Mislo soboto umrli pruski maršal grof Alfred Waldersee se je rodil 8. aprila 1832.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-
venskih časnikov.

„Konsumno in posoj. društvo“ v Sv. Ivanu pri Trstu,
registrovana zadruga z mejenim poroštvom.

VABI
na

REDNI OBČNI ZBOR,

ki se bode vršil

v nedeljo dne 20. marca 1904.

ob 3. popoldne

v dvorani gosp. Ivana Košta v Sv. Križu št. 6.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
 2. Poročilo tajnika.
 3. Poročilo blagajnika.
 4. Sklepanje glede društvenih računov.
 5. Volitev novega odbora odločno vo
litev likvidacijev.
 6. Eventuelno razdruženje.
 7. Razni nasveti in predlogi.
- Na obilno udeležbo vabi

Odbor.

„Posojilnica in hranilnica“ v Kopru
vknjižena zadruga z neomejenim poroštvom.

VABILO
na

redno občno skupščino

katera se bode vršila

dne 25. marca t. l.

ob 10. pop. v uradnih prostorih (ul. Sv. Blaža 338).

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega odbora o delo-
vanji zadruge v letu 1903.
2. Poročilo nadzorstva o računih zadruge
v letu 1903.
3. Gdobritev zaključnega računa za l.
1903.
4. Volitev upravnega odbora za leto
1904.
5. Volitev nadzorstva za leto 1904.
6. Eventuelni predlogi.

ODBOR.

Z mestnim pudrom „Unique“

gosp. Oiseau, se zadobi najlepše polt. Cena
skatljice K 1.20 in 2.40. Zavitki po 60 st.
v pisnu.

Zalogo ima IVAN KAINER

— Gradec, Bahnhofgürtel številka 67. —

Automatična past za podgane gl. — miši gl. 1.20;
Izvišje brez na izročanje v eni sami noči do 40
komadov, se nastavlja sama od sebe in ne daje ni-
kakvega duha. Past za ščurke „Eclipse“ vlovi 100
ščurkov in griljev v eni noči, stane gl. 1.20. Pošilja
p. p. povzetju I. Schüller, Dunaj II. Kurzbaugasse 4.
Neštevilno zahvalnih in priznalnih pisem.

Debelost odstranjuje

hitro (zajamč. neškodljivo) Thielejev čaj za
odpravo debelosti. Zavitek Mk 1.25, 4 zavitek
fr. 60 (s povzetjem) od tvrčke Ludw. Thiele
Mannheim. (Pošiljatev se vrši potem
avstr. lekarni)

Vydova tovarna žitne kave Praga VIII.

Izvrsten okus dobi kava ako
ji pr mešate

**VYDROVE ŽITNE
KAVE**

Poskusite! Poštna 5 kg po-
siljka 4 K 50 h franco.

Vydova tovarna žitne kave Praga VIII.

Spominjate se sirot!

Sirotinske srečke

(Kinderheim-Lose) za sezidanje doma za sirote.

1500 vrednostnih dobričkov v skupnem znesku K

60.000 — Glavni dobitek v vrednosti K 25.000.

Cena srečkam po 1 krone. — Srečkanje nepraktično 22. aprila 1904.

Vdobe se v vseh tobakarnah.

Uprava sirotinske loterije kršćanske zveze

dunajskih gosp. Dunaj, I., Neuer Markt 6

Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1.
— TRST —

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.
Via delle Poste št. 3.
— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. —
Tovarna nadplatov ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Svoji k svojim!

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z iz-
vlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi
že medicinske moči, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni di-
halnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalne, želodčne in
črevesne zaslženja.

Ena skatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter
zavračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 skatljice.

Glavna zaloga: **Lekarna Ravasini v Trstu.**

Vdobjavajo se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica
Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Picciola
Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v
GORICI: Cristofaletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler. in v glavnih lekarnah v
Avstro-Ogerskej.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorke vsakovrstnih kipov povsem
umetniškega dela budi od zmesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh
velikostih.

Lastna delavnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev
mašnih stave ito. Izvrtujejo se tudi vsakovrstne vezbine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I.
in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del
spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinjša za zastave, prigrinjala idr.

Zaloga misalov, ritualov, diurnov ter brezštevilno drugih mašnih knjižic,
s večernikov, svetlin, kelhov in ciborjev se srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati so o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Salvator balzam (Liquor aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli,
zagrljenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi mater-
nico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.

Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje
na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano do-
mače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje
poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Martin Krže - Trst

Trg S. Giovanni št. 1.

Priporoča svojo trgovino s kuhinj-
sko posodo vsake vrste bodi od porcelana,
zemlje, emajla, kositarja, ali cinka, radalje
posamentarije, kletke itd.

Za gostilničarje pipe, krogle, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

Razpošilja na deželo.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih po-
trebčin od lesa in pletenin, šsafov, brent,
čebrov in kad, vodčkov, lopat, rešet, sit
in vsakovrstnih košev, jersasov in metel
ter mnogo drugih v to stroko spadajočih
predmetov.

Postrežba na dom.

Cene zmerne.

„Škrat“

se prodaja v Trstu po sledečih to-
bakarnah:

RAUNACHER (zraven tiskarne »Edinost«.

STANIĆ, ul. Moli. piccolo 8.

LAVRENCIĆ, trg pred vojašnico.

MAJCEN, ul. Miramare 1. (blizu kolodvora).

MARTINI, trg Balvedere.

KERSTEN, ul. Stadion 1.

PIPAN, Ponte della Fabbra (blizu lesnega

trga).

BUBNIĆ, ul. Sette fontane 12.

BEVK, trg Barriera vecchia.

KRATZNIK (p i Sv. Jakubu).

BRUNI (pri cerkvi Sv. Antona starega).

Na državnem kolodvoru.

FILIJALKA

BANKA UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posl-
kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se
obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % takoj
„ 3 % na 6 mesecev
„ 3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2 % na 6 mesecev

„ 2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega zneska
izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneska
treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo
v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi urad-
nih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste inkase in
račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj
Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
dirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti
drimerni proviziji.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biseroz vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

1500 na suho cepljenih lepo vkorenjenih in
dobro zaraščenih trti: glera, malvazija
in kraljevin na podlagi riparia portais in m. tiucula
prodaja Ivan Kraljič v Boljuncu p. Boršt. Cene po
dogovoru.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinikuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzn!

Izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzloga.

Promet s čeki in nakaznicami.